

עפ"ג 9925/09 - מוניר מוחמדין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

31 דצמבר 2020

עפ"ג 20-09-9925 מוחמדין נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כבוד השופטים:

רון שפירא, נשיא [אב"ד]

בטינה טאובר

עדן חן-ברק

המערער

מוניר מוחמדין
עו"ז ב"כ עוז רן שחם (סנגוריה ציבורית)

נגד

המשיבה

מדינת ישראל
עו"ז פרקליטות מחוז חיפה פלייל'

פסק דין

השופט רון שפירא, נשיא [אב"ד]:

הרקע לערעור ופסק דין של בימ"ש קמא:

לפנינו ערעור הנאשם על גזר דין של בימ"ש השלום בAKEROT (כב' השופט סימי פרג' קימילוב) שנutan ביום 09.08.2020 בת"פ 19-02-9670 במסגרתו נגזר על המערער עונש מאסר לרצוי בעבודות שירות לפחות 5 חודשים, מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישוין נהיגה ופסילה על תנאי. הערעור מופנה נגד רכיב המאסר לרצוי בדרך של בעבודות השירות שהוטל על המערער.

המערער הורשע על פי הודהתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), נהיגה פוחצת של רכב לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, חבלה במכשיר ברכב לפי סעיף 341ה' לחוק העונשין ונוהga בזמן פסילה - פסילת בית משפט - עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961.

על פי עובדות כתוב האישום המתוון, בהן הודה המערער, במועד הרלוונטי לכתב האישום מילאו השוטרים תפקידם כחוק עת ערכו סיור שגרתי במקום כשהם לבושים במדי משטרתנו ונושאים בניידת משטרתית. בתאריך 19.01.19 בשעה 17:48 או בסמוך לכך, עת הבינו השוטרים בנאשם כשהוא נהוג ברכב מסווג סקודה אוקטביה, ביקשו השוטרים מהנאשם לעזרה בצד הדרך עם רכבו לצורך בדיקת רישיונות. למשל נשמע הנאשם להוראות השוטרים, הדליקו

השופטים אורות כחולים בנידת ואף כרזו למערער לעצור. בהמשך משהגיון הנאשם עם רכבו לכיכר ברחוב פנחס ספר בקרית חיים ולאחר שהמשטרה בעקבותיו, חסמה הנידת המשטרתית את אחד הנתיבים בכיכר. או אז הגיע לכיכר רכב מסווג הונדה אשר היה נושא על ידי מר דמיטרי פינחסוב ובתוכו ישבו שני שטי' בנותיו ומשהבחן במחסום של הנידת המשטרתית, עצר את רכבו בכיכר. במעמד זה משהבחן הנאשם במחסום ועל מנת לעبور את היכר, הגיע הנאשם עם רכבו ועבר בין רכבו והונדה לבני הנידת המשטרתית, תוך שהוא מתגש עם רכבו ברכבים ומפלס את דרכו בינו לבין ומשיר בנהיגת נהרת ורשלנית שיש בה כדי לסקן חי אדם, תוך שהוא מגביר את מהירותו נסיעתו וגורם לרכיבים אחרים שהו בנתיב הנסעה לטשטות עם רכבים לצד הדרכ. כל זאת עד שעצר את הרכב בשדרות דגניה, יצא מהרכב והחל בבריחה רגלית מהמקום. בהמשך למtooar ובמהלך בריחתו מהשופטים, הסיג הנאשם גבול לדירה ברחוב דגניה 7 אשר בבעלות בעלייה בכך שפתח דלת הדירה, נכנס לתוך הדירה ונעל את דלת הדירה תוך שבני הבית ישבוים בדירה. על פי עובדות כתוב האישום המתוקן הרס הנאשם בזאת את רכבו והונדה וגרם לנזק בשווי כולל של 4,483 ₪ וכן הרס את הנידת המשטרתית בכך שגרם לעיקום הדלת האחורי הימנית של הנידת.

בימ"ש קמא צין בגזר הדין כי לאחר שהנאשם הודה והורשע במסגרת הסכמה דיןונית לתקן כתוב האישום, הופנה לקבלת תסוקיר של שירות המבחן וזאת בשל גילו הצער וחובת קבלת תסוקיר שירות המבחן. עוד צין בימ"ש קמא את המפורט בתסוקיר שירות המבחן, את נסיבותו האישיות של המערער (הנאשם שם) ואת העובדה שאין לו הרשות קודמות בתחום הפלילי אולם קיימות לחובתו הרשותות קודמות בಗילוון הרישום התעבורי בין השנים 2016 ועד 2018. ציין כי שירות המבחן התרשם כי לא ניתן לשולק קיומה של רמת סיכון במצבו ולהישנות ביצוע עבירות דומות בעבר, אולם יש בתכנית שיקום בכדי לתרום להפחיתה מרמת המסוכנות. לפיקר המליץ שירות המבחן שלא למצות את הדין עם המערער ולהימנע מהטלת עונישה של מאסר, גם בדרך של עבודות שירות, ולהסתפק בצו מבחן לשנה שנה במהלך במאלו ישתלב במערך הטיפולי במסגרת שירות המבחן, זאת לצד הטלת קנס כספי, תקופות פסילה ובהתקיים למצוות המשפט להורות על הארכת מאסר על תנאי שלחובתו.

בימ"ש קמא אף הפנה את המערער לקבלת תסוקיר משלים בטרם מתן גזר הדין על מנת להתרשם מהתקדמותו בהיליך השיקומי. צוין כי במסגרת התסוקיר המשלים של שירות המבחן חזר בו שירות המבחן מהמלצתו להעמיד את המערער בצו מבחן והמליץ להסתפק בצו של"צ בהיקף של 150 שעות של פעולה עונשית מוחשית וחינוכית ולהימנע ממאסר בדרך של עבודות שירות. שירות המבחן ציין שהמערער השתתף בקבוצת תעבורה שנערכה מחדש בחודש דצמבר 2019 ועד חודש מרץ 2020. להערכת מנהלות הקבוצה הטיפולית, הוא הפנים את האיסורים בחוק בדבר עבירות תעבורה והפיק את המרב במסגרת הקבוצה הייעודית בהתאם ליכולותיו. שירות המבחן ציין כי התרשם שלעתה זאת המערער למד לך, הפנים את טעותו וכיום מגלה הבנה לחומרת העבירות לצד הכלים שרכש במסגרת השתפותו בקבוצת תעבורה. لكن חזר בו שירות המבחן מהמלצתו להעמיד את המערער בצו מבחן וזאת ציוון שאין עוד לטעמו צורך בהמשך התערבות טיפולית של שירות המבחן.

בימ"ש קמא צין בגזר הדין כי במסגרת הראיות לעונש העידה דודתו של המערער אשר גידלה אותו מצערותו לאחר שהתייחסו מאמו בנסיבות טריונות וסיפה כי הוא בחור מצוין ובקשה להתחשב במצבה של המשפחה. בימ"ש פירט את טיעוני הצדדים לעונש. כן צוין כי מדובר באירוע מתמשך אחד בגין יש לקבוע מתחם עונש אחד וזאת על פי מבחן הקשר ההדוק שנקבע בפסקה. צוין כי הערכיהם החברתיים שנפגעו כתוצאה ממשעי הנאשם הם שמירה על שלומם וביתחונם של המשתמשים בדרך, שמירה על שלטון החוק וכיבוד רשות האכיפה. צוין כי הימלטות משוטרים אשר מובילו

למרדיים בכבישי ישראל פוגעת קשות בביטחון הציבור, בביטחון גורמי אכיפת החוק, ומסכנת באופן ממשוני את הביטחון האיש של המשתמשים בדרכו. עוד נקבע כי נסיבות ביצוע העבירות מלמדות על פגעה ממשונית בערכיהם חברתיים מוגנים. צוין כי מדיניות הענישה מלמדת שבמקרים דומים הושת עונש של מאסר בפועל. כן נקבע כי ביצוע עבירות של נהגה פוחצת ברכב בדרך כלל נקבעו מתחמי ענישה שברף התחthon שלהם עונשים בדמות מספר חדשני מאסר בעבודות שירות וברף העליון מאסר בפועל הנע סביב 24 חודשים במקרה יותר.

בימ"ש קבע כי מתחם העונש ההולם הוא החל מ-6 חודשים מאסר בפועל ועד ל-18 חודשים מאסר בפועל. כן נקבע כי על שיקום מוצלח ניתן למדוד בין היתר מהמוטיבציה שהפגין המערער להשתקם, מהשתלבות מוצלחת בהליכים טיפולים שונים, מאינדיקציות לשינוי عمוק בהתנהגות ובדרך החשיבה הbhuta כנה על המעשים ונטילת אחראיות. בימ"ש קמא שוכנע כי יש ליתן לפן השיקומי משקל של ממש ואולם היה סבור כי עונש של של"צ אף ללא צו מבחן יש בו כדי זניחת שיקולי ענישה נוספים ושיקולים של אינטרס ציבור. נקבע כי באיזון הראו אין להורות על שליחתו של המערער מהחורי סוג ובריח אלא להמיר את המאסר בדרך של עבודות שירות ואולם בימ"ש קמא המלצה שירות המבחן להימנענות ממאסר בדרך של עבודות שירות ואולם בימ"ש קמא לא היה סבור כי יש להיעתר להמליצה זו. נקבע כי עונש של מאסר בעבודות שירות אין בו כדי פגעה או סיכון של ההליך השיקומי זהה אחד המקרים שבו ניתן להשיג את מטרת הענישה ואת אינטרס הציבור בדרך סבירה ומתונה יותר שפגיעה במערער הינה פחותה, זאת בין היתר בשיט לב גם לנسبות חייו המורכבות של המערער. עוד צוין כי עברו התעבורי של המערער אינם נקי וחסר גלו הצעיר צבר לחובתו עבירות רבות של סטייה מנטייב הנסיעה תוך הפרעה לתנועה, נהגה בקלות דעת, אי ציות לאות של שוטר במדים, שימוש בטלפון בעת נהגה, אי מתן זכות קידמה להולך רגל העומד על המדרכה, נהגה באופןually לא קסדה,لوحית זיהוי שאינה תקינה, נהגה ב.nihot בוגדים בוגדים לטעיף 54א' לתקנות התעבורה ואי ציות לתמרור. צוין גם כי עונשים שהוטלו עליו במסגרת בית משפט השלום לتعבורה לא הוועלו והמערער עבר את העבירות בתיק זה כשרישינו בפסילה.

לכן קבע בימ"ש קמא כי גם אם היה סבור שיש לחזור מתחם הענישה בשל שיקולי שיקום, הרי שיקולי הרתעה אישית אף הם צריים לקבל ביטוי. צוין כי לתיק בימ"ש קמא הוגשה חוות"ד של הממונה על עבודות השירות ממנה עולה כי המערער נמצא כשיר לביצוע עבודות שירות בפתחון לב בכרמיאל. לפיכך נגזרו עליו 5 חודשים מאסר אותן יש באדרך של עבודות שירות על פי חוות"ד שהוגשה על ידי הממונה על עבודות שירות ומוקם ההשמה הוא "פתחון לב" בכרמיאל. כן נגזרו עליו מאסר על תנאי, פסילה מלקביל או להחזק רישיון נהגה לתקופה של חודש והפעלת הפסילה על תנאי שהוטלה עליו בתתק"ע 2261-09-17 של בימ"ש השלום לتعבורה בעכו באופן מצטבר לפסילה שהושטה בתיק זה ובສך הכל פסילה לתקופה של 4 חודשים. כן הוטלה פסילה על תנאי והוא הוטל קנס כספי.

טענות הצדדים:

כאמור, המערער הגיע את הערוור כנגד רכיב המאסר בעבודות השירות שהוטל עליו על ידי בימ"ש קמא. המערער טען כי בזמן ביצוע העבירות היה בגיל 20 מקבוצת הגיל של "בוגרים צעירים" ללא הרשות פליליות קודמות וחווה טרגדיות משפחתיות קשות וכן תאונת דרכים במהלך מהלכה נפגע באופן אנוש על ידי מכונית וגדל אצל דודתו לאחר שתהייתם מאמו בנסיבות טרגיות. טען כי כפי שצוין בתסקיר השירות המבחן ובאזור הדין, המערער עבר הליך טיפול ארוך בחשות שירות המבחן במהלך הפסיק את השימוש בסמים. טען כי המערער הביע חרטה על מעשיו, לקח אחריות על מעשיו וביטה תחשות בושה ואכזבה עמוקים. כן נטען כי גילה הבנה לחומרת העבירות, הפנים את האיסורים בחוק ורכש כלים

במסגרת תכנית השיקום.

לטענת המערער, שגה בימ"ש קמא אשר גזר עליו מאסר לריצוי בעבודות שירות וזאת בגיןוד להמלצת שירות המבחן הרואה את המשך עבודתו של המערער כמרכיב מרכזי בשיקומו. נטען כי שליחתו לריצוי בעבודות שירות אשר תביא להפסקת עבודתו, עלולה לקטוע את הריצף הטיפולי שעה שעבודתו הינה מרכיב מרכזי בשיקומו. נטען כי לא ניתן משקל מספיק לנסיבות חייו של המערער, מצבו המשפחתית והיותו בקבוצת הגיל של "בוגרים צעירים", נתון אשר יש בו כדי לחזק את הצורך בהעדפת הפן השיקומי ויציבות באורך חייו וכל זאת לאחר שנרתם ברצון להליך טיפולי מוצלח. נטען כי מתסקרים שירות המבחן עולה כי המערער עבר הליך טיפול ארוך ומוצלח, שהוא בمعצר חודשיים, הפסיק את השימוש בסמים, הפנים את הפסול במשעו ורכש כלים להמשך. נטען כי בכל אלה לא רק שיש כדי לאין את החשש מביצוע עבירות נוספת, אלא יש בהם כדי להצדיק לאפשר לו להמשך עבודתו במסגרת שיקומו, דבר אשר ככלעטמו יהווה נתון המפחית מסוכנות. כן נטען כי טעה בימ"ש קמא שלא ניתן משקל מספיק למושבר הקורונה אותו אנו חווים וזאת בזיקה לפגיעה הכלכלית והמושך העסקתו בעתיד. נטען כי נתון זה מוסיף לחשש כי לא רק שהפסקת עבודתו של המערער תפגע בו כלכלית בזמן הקצר, אלא שלטותו הארוכה תגרור אותו למאגר מחפשי העבודה בצד פגיעה כלכלית אונשה בתהיליך השיקום המוצלח והארון בו נטל חלק עד כה. על כן, מבקש המערער לבטל את רכיב המאסר בעבודות שירות. עוד נטען כי ההליך הפלילי והמעצר בו שהוא המערער היו הרתעה אישית מבחינתו.

ב"כ המשיבה טענה כי בימ"ש קמא הקל עם המערער בעונש. נטען כי מדובר באירוע חמוץ שבמסגרתו המערער נהג בזמן פסילה ולא שמע להוראות השוטרים, ברוח מהשטרים והתחבא בדירה. נטען כי המערער היה צריך לקבל עונש של מאסר בפועל. אמנם המדינה לא ערערה על עונש המאסר בעבודות שירות, אך הפסיכיקה המקובלת בעבירות אלה היא מאסר בפועל. נטען כי העונש קל ביותר ואין מקום להתערב בו, במיוחד לאור העובדה שלמערער עברTeVורתי הכלול 14 הרשעות קודמות, למרות שהוא יליד 1998. נטען כי עבודות שירות במקרה זה הין עונש ראוי והוא צריך ללמידה. נטען כי אין מקום לתת למערער הזרמת הזרמת להוכיח פוטנציאלי שיקומי ובUberiyot כליה יש צורך בהרטעה. נטען כי לא יתכן שאדם נהוג בזמן פסילה, שטרים אומרים לו לעצור והוא נוגח בנזידות ובורות.

יצין עוד כי לאור טענות ב"כ המערער כי ריצוי בעבודות השירות יפגע במקום עבודתו של המערער, ובטרם הכרעה בערעור, פנינו למונזה על עבודות שירות כדי שיודיע לביהם"ש אם קיימת אפשרות לשנות את אופן ההעסקה בעבודות שירות, באופן שיאפשר למערער להמשך ולהשתלב בעבודה שאליה הגיעה במסגרת המסלול השיקומי. המונזה על עבודות השירות היהודי לביהם"ש כי באזרע הצפון יש מקום העסקה אחד בלבד אשר מעסיק עובדי שירות בשעות הצהרים עד שעות הערב - בית החולים רמב"ם - ולא ניתן לשלב את המערער במקום העסקה זה מאחר שהוא בעל רקע התמכרות, זאת על אף שהשלים הליך גמילה מסמים, בשל אופיו המוקם והעבודה בו. لكن לא קיימת אפשרות לשנות את אופן העסקתו בעבודות שירות באופן שיאפשר לו להמשך להשתלב במקום עבודתו.

הכרעה בערעור:

לאחר בוחנת טיעוני הצדדים גזר הדין של בימ"ש קמא, יצא לחברותי להרכיב שלא להתערב בגזר דין של בימ"ש קמא. סביר אני כי יש לדחות את הערעור.

בטרם אפרט נימוקי אזכיר את ההלכה המושרשת לפיה "כל ידוע הוא כי ערכאת הערעור תתעורר בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכאה הדינית רק במקרים חריגים של סטייה ברורה מדיניות העונישה הרואה, או כאשר נפלה בגין הדין טעות מהותית הבולטת על פניה... "[ע"פ 8668/11 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.2012)]. ערכאת הערעור אינה נוטה להתעורר במידה העונש, אלא במקרים חריגים, בהם מדובר בסטייה קיצונית מדיניות העונישה הרואה והמקובלת במקרים דומים, או כאשר דבק פגם מהותי בגין הדין [ע"פ 6396/15 פלוני נ' מדינת ישראל נ' ישראלי (1.12.2016); ע"פ 5583/15 יוסף ابو צאים נ' מדינת ישראל (24.11.2016); ע"פ 8333/15 פלוני נ' מדינת ישראל נ' ישראלי נ' חা�לדי (23.8.2016); ע"פ 5323/12 ابو ליל נ' מדינת ישראל (17.6.2014); ע"פ 7702/10 כהן נ' מדינת ישראל (29.5.2014); ע"פ 12/3265 פלוני נ' מדינת ישראל (20.9.2012)].

כפי שציין בימ"ש קמא בגין דינו, המערער פגע בערכים המוגנים שהינם שמירה על שלומם וביטחונם של המשתמשים בדרך, שמירה על שלטונו החוק וכבוד רשות האכיפה. צוין כי הימלטות מושוטרים אשר מובילה למרדפים בכבישי ישראל פוגעת קשה בביטחון הציבור, בביטחון גורמי אכיפת החוק, ומסכנת באופן ממשועוט את הביטחון האישי של המשתמשים בדרך. כמו כן, כפי שקבע בימ"ש קמא, נסיבות ביצוע העבירות מלמדות על פגעה ממשועוטה בערכים חברתיים מוגנים. כפי שציין בימ"ש קמא, מדיניות העונישה מלמדת שבמקרים דומים הוותקו עונשים של מאסר בפועל 24 שברף התחthon שליהם עונשים בדמות מספר חדשני מאסר בעבודות שירות וברף העlion מאסר בפועל הנע סיבב 24 חדשים במקרים החמורים יותר. במקרה זה קבע בימ"ש קמא כי מתחם העונש ההולם הוא החל מ-6 חודשים ועד ל-18 חודשים בפועל.

אמנם נראה כי המערער השתלב באופן מוצלח בהליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן ונראה כי הביע חרטה כנה על המעשים ונטל אחריות למעשיו ואף עבר הילך של גמילה. لكن שוכנע בימ"ש קמא כי יש ליתן לפני השיקומי משקל של ממש. עם זאת, איני סבור כי יש להתערב בקביעתו של בימ"ש קמא כי עונש של של"צ אף לא מבחן יש בו כדי זנחת שיקולי עונישה נוספים ושיקולים של אינטראס ציבורו במקרה זה. בימ"ש קמא לא התעלם מהמלצת שירות המבחן או מנסיבות חייו המורכבות של המערער. עם זאת,abis לב לעברו התעבורתי של המערער וחרכ גילו הצער, סבר בימ"ש קמא כי יש לתת משקל גם לנסיבות ביצוע העבירות בתיק זה ולעובדה שביצע את העבירות בתיק זה כשרישומו בפסילה. لكن קבע בימ"ש קמא כי הגם שהוא סבור שיש לחרוג ממתחם העונישה בשל שיקולי שיקום, הרי ששיתוקו הרתעה אישית אף הם צריכים לקבל ביטוי. לפיכך נגזרו על המערער 5 חדשים מאסר אותם ישא בדרך של עבודות שירות ועונשים נלוויים.

כאמור, איני סבור כי מדובר בעונש בלתי ראוי או בלתי הולם, לאור חומרת המעשים ונסיבות ביצוע העבירות, עברו התעבורתי של המערער והעובדה שביצע את העבירות בתיק זה כשרישומו בפסילה. لكن איני סבור כי יש מקום להתערב בעונישה שהושתה על המערער על ידי בימ"ש קמא, שהינה עונישה מוקלה והביאה בחשבון את גילו הצער, נסיבות חייו המורכבות ושיקולי שיקום. איני סבור כי יש לקבל את טיעוני ב"כ המערער לפיהם רצוי עונש של מאסר בעבודות שירות מסכל לחלוין את השיקום שעבר המערער. במקרה זה, כאמור, איני סבור כי מדובר בעונישה שיש להתערב בה.

אוסיף עוד כי שירות המבחן הצעיר עונש חילופי של 150 שעות עבודה במסגרת של של"צ. אמן אין מדובר בעבודות שירות וניתן לבצע את השל"צ באופן גמיש יותר, שיתכן ויתלבב בנסיבות הרבה יותר עם עבודה אחרת. עם זאת לא ניתן

להתעלם מהעובדה שגם שירות המבחן סבור כי יש לחייב את המערער בביצוע עבода שתכליתה למען הציבור. נראה כי בבחירה מקום רצוי העבודה השירות נלקח גם שיקול זה בחשבו, בשים לב למקומות שנבחר וטיב העבודה במסגרתו.

指出 כי שקלנו לאפשר למערער לרצות את עבודות השירות בשעות אחר הצהרים והערב באופן שלא יגע במקומות העבודה הנוכחי, אך כפי שהודיע הממונה על עבודות השירות, לא ניתן לשbez את המערער במקומות העבודה היחיד שבו ניתן לרצות עבודות שירות בשעות אלה וזאת לאור עברו ההतמכרות. בנסיבות אלה, איני סבור כי יש להתערב בגין הדין ובונש המאסר לריצוי עבודות שירות שהוטל על ידי במו"ש קמא. נעיר כי המערער החליף לאחרונה מקום עבודה וכי שדווח לנו מצא, גם בתקופת משבר הקורונה, עבודה חדשה. ניתן ללמוד על יכולתו למצוא עבודה גם בתנאים קשים אנו מקווים ומאמינים כי כך יעשה גם בעtid, לאחר שישלים את רצוי העבודה השירות.

בשולי האמור, אך לא בשולי העניין, אוסף כי בתסaurus השני והאחרון מצין שירות המבחן כי "...**לאור המתוואר והערכתו כי מוניר הפיק את המירב מהשתפותו בקבוצה יעודית בהתאם לצרכיו וקידום מצבו, אין אנו רואים צורך בהמשך מעורבות טיפולית של שירותנו...**". נוסח זה עלול להטעות. שירות המבחן סיים את עבודתו במסגרות התחרומות לו בחוק. עם זאת אין להסיק מהאמור כי המערער אינו זקוק להמשך ליווי במסגרת טיפולית מתאימה. אלא זהה מקרה הנופל בגדרו של כשל בכל הנוגע לטיפול בנאשמים במצבו של המערער.

כאשר מסתומים ההליך השיפוטי מסיים שירות המבחן את תפקידו. במקרים בהם נגזר על נאשם עונש של מאסר לרצוי בפועל מצוי הוא, בתקופת המאסר, בפיקוח של שירות בתי הסוהר שגם במסגרתו קיימות תכניות לשיקום ולטיפול שמרtran להכין את האסיר לקרה חזרה לקהילה לאחר סיום מאסרו. עם סיום המאסר נכנסת לתמונה הרשות לשיקום האסיר שאמורה ללוות ולהמשיך בהליך השיקום לאחר סיום רצוי העונש (ובמסגרת פסק דין זה לאណון ברמת תפקוד רש"א, על כל המשתמע מכך).

אך במקרה שבפנינו אין מדובר בנאשם שנגזר עליו לרצות מאסר בפועל אלא בנאשם שמדובר כאסיר שאת מאסרו הוא מרצהה בעבודות שירות. במצב דברים זה מסתומים ההליך הטיפולי בפיקוח שירות המבחן ואין נמצא גורם טיפול שיילוה את המערער בהמשך דרכו כדי להבטיח את רציפות הטיפול, ובעיקר כדי להבטיח את שילובו המלא והנוורטיבי בקהילה. בעוד שbulk הנוגע לאסירים המריצים מאסר בפועל קיימת תפיסה בסיסית ומנגנון, לפחות חלקים, הפעילים ליצירת רצף טיפול ולווי האסיר בעת מאסרו ולאחר סומו, דווקא נאשם שמטעניו שיקום הסתפק בית המשפט בגישה של עונש שאינו כולל מאסר מחاري סוג וברית, נשאר ללא מסגרת מלאה ותומכת [על החשיבות שבשיקום אסירים עם חוזרתם לקהילה והצרור להמשיך וללוותם בהליך שיקום ראו: ענת זליג, אפרת שחם, באדי חסיטי, דוד ויסבורד,نعم חביב, "תנו להם חוכות במקום דגמים" קורסי הכשרה מקצועית בשירות בתי הסוהר באמצעות שיקום אסירים מנוקדת מבט של סגל ההכשרות", **צוhor לבית הסוהר** (גילון 20) (הזאה לאור: שירות בתי הסוהר, מחלוקת תקשורת והסבירה) דצמבר 2019, עמ' 31; רותם אפודי, אפרת שחם ואירית אדמצ'וק, **שילובן מחדש של אסירות משוחררות בקהילה: תאוריה ומחקר**, המכללה האקדמית אשקלון ומכון שא"מ (2016). על החשיבות של שילוב הקהילה בהליך השיקום וفعاليות אכיפה החוק ראו גם: י. קים "קהילתיות בשירות בתי הסוהר: שב"ס בקהילה או שב"ס בהליך השיקום ופעילות אכיפה החוק ראו גם: י. קים "קהילתיות בשירות בתי הסוהר: שב"ס בקהילה או שב"ס קהילתית" **משפטה וחברה** 6 (2002) 209. על החשיבות של שילוב הקהילה בהליך שיקום אחרי סיום רצוי עונש מאסר ראו גם **בדוח מבקר המדינה 64/5** משנת 2014, שם בעמ' 475 - 510 ציין מבקר המדינה שאלפי אסירים אינם

מקבלים מענה שיקומי. בדו"ח צוין כי בהקשר זה יש לתת את הדעת להליך ממוחשב, סדור, מתmeshר ורצוף של איסוף נתונים, מיפוי צרכים ובחינת אמות המידה להצלחת תכניות השיקום. מצאי הבדיקהعلו שלמרות הידע והניסיונו הנצברים בדבר ההכרח ברגע טיפול - שיקומי גם לאחר השחרור מבית הסוהר, מרבית האסירים המשוחררים אינם מטופלים כראוי עם יציאתם לחברה, ותהליך השיקום נפסק]. יוער כי כל האמור באסמכאות שאוזכרו עוסק באסירים המריצים מסר בעבודות שירות אין בכלל המקורות הניל' התיחסות של ממש. מכאן אין להסיק כי אוכלוסיה זו אינה נזקקת להמשך הליכי טיפול ושיקום. ניתן בעיקר ללמידה על העדר התייחסות חברתית לצורן.

הנאים שבפנינו אמורים לרצות מסר בעבודות שירות. במצב דברים זה הסטיים טיפול שירות המבחן בו ואולם אין מסגרת אחרת שתמשיך לוותכו במסגרת טיפולית תומכת. נראה, על פניו, כי ראוי הוא שלמערער תימצא מערכת טיפולית שתמשיך ללוותו לפחות בעת הקרובות והנראיות לעין, במסגרת של לווי שיקומי ומעקב. כל זאת כדי למנוע התדרדרות חרזה לעולם העברינות. אין לנו אלא לקוות שגורמי הרשות המקומיות במקומות מגוריו וגורמי הרווחה יבאו הדבר בחשבו ויסיעו בידי המערער הן במהלך ריצוי בעבודות השירות והן לאחר סיום התקופה. כאמור, גם שבabit המשפט הטיפול בו מסתיים, הוא Zukok להמשך טיפול, מעקב וסיוע.

בכפוף להערות דלעיל, בסיכון של הליך זה, סבור אני כי אין מקום להתערב בגורם בוגר דינו של ימ"ש קמא. על כן, ומכל הטעמים שפורטו, יצא לחבורי לモות להורות על דחיתת הערעור. ביחד עם דחית הערעור נפנה לגורמי הטיפול לנסוט ולמצוא מסגרת שתלווה את המערער בתקופת ריצוי בעבודות השירות וכן לאחר סיום התקופה. כל זאת כדי לסייע בהמשך הליכי שיקומו ובתקופה שהליך פלילי זה יהיה האחרון שבו הוא מעורב.

רון שפירא, נשיא

השופט בטינה תאובר:

אני מסכימה.

בטינה תאובר, שופטת

השופט עדן בן-ברק:

אני מסכימה.

עדי חן-ברק, שופטת

החליט לדוחות את העreau. המערער יתיצב לריצוי עובדות השירות אצל המונה על עבודות השירות במשרדי שבתנהת משטרת טבריה, ביום 1.2.21 שעה 09:00, אלא אם כן יורה לו הממונה על עבודות השירות להתייצב במקום אחר.

המציאות תשלח עותק מפסק הדין לממונה על עבודות השירות, לשירות המבחן וכן לגורמי הרווחה בעירית עכו, לעיונם. יש לקוות כי תימצא הדרך וספק למערער תמיכה מתאימה גם בעת ריצוי עבודות השירות ולאחר סיום ריצוי עונשו.

ניתן היום, ט"ז בטבת תשפ"א, 31 דצמבר 2020, במעמד המערער וב"כ הצדדים.

עדי חן-ברק, שופטת

**בטינה טאובר,
שופטת**

**רון שפירא, נשיא
[אב"ד]**